

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	бакалавр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/семестр	2024/2025 3/6
----------------------	----------	----------------	-------	------------------------	------------------

Силабус навчальної дисципліни

Назва навчальної дисципліни	Друга іноземна мова (угорська)
Кафедра	Кафедра філології
Освітня програма	«Туризм»
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни : обов'язкова Кількість кредитів: 3 Лекції: Практичні (семінарські) заняття: 30 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 60
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Певсе Андрея Андріївна канд. пед. наук pevse.andrea@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	–
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Друга іноземна мова (угорська)» є формування необхідної комунікативної компетентності у сферах ситуативного спілкування в усній і письмовій формах угорською мовою, навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності. Під час вивчення курсу здобувачі отримують відомості про угорську мову, Угорщину, її історію, культуру, традиції, сучасні лінгвокраїнознавчі реалії.</p> <p>Завдання курсу «Друга іноземна мова (угорська)» є розвиток навичок практичного володіння угорською мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої поточними навчальними та майбутніми професійними потребами, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> – опанування базовими та професійними темами; – удосконалення здобувачами основних мовних навичок (читання, письмо, активне спілкування, аудіювання, реферування); – вироблення навичок вживання мови як інструменту спілкування; – використовувати письмову мову для обробки інформації та власного висловлювання, а саме, реферувати та анотувати

	<p>літературу за фахом рідною та іноземною мовами, писати ділові документи, листи угорською мовою;</p> <ul style="list-style-type: none"> – засвоєння загальних відомостей про Угорщину, її історію, культуру, традиції; – розвивати творчу активність і професійне володіння угорською мовою. <p>Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:</p> <p>КК. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальних:</p> <p>К11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>К12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>Очікувані програмні результати навчальної дисципліни:</p> <p>ПР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами) на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.</p> <p>Тематика наведена в додатку 1.</p>
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	<p>Дисципліна у семестрі завершується заліком.</p> <p>Оцінка за національною шкалою та шкалою ECTS визначається на основі набраних балів відповідно до таблиці у додатку 2.</p>

Розподіл балів, які нараховуються за виконання окремих складових курсу

Складова курсу	Кількість балів	Критерії оцінювання
Усні та письмові відповіді на практичних/семінарських заняттях	20	Здобувач бере участь у всіх семінарських/практичних заняттях, дає повні, вичерпні відповіді, успішно виконує усні та письмові завдання.
Самостійна робота	20	Здобувач із запропонованих тем, готує доповіді, доповнені презентаціями. Виконання завдань.
Тематичні контрольні роботи	20	Контрольні роботи виконуються в усній формі. Для підготовки використовуються матеріали практичних занять та рекомендованої літератури. Варіанти контрольних робіт у додатку 3.
Підсумковий залік	40	Здобувач готує проєктну роботу за визначеною темою та презентує результати у формі усного виступу. Перелік тем до заліку наведений у додатку 4.

Є можливість отримати оцінку «автоматом».

Якщо студент набирає з максимально можливих 60 балів протягом семестру:

- a) 56–60 балів: 5, відмінно (90–100 балів, А);
- b) 51–55 балів: 4, добре (82–89 балів, В);
- c) 45–50 балів: 4, добре (76–81 бал, С).

Інші інформації про дисципліну (політика)	Політика дисципліни передбачає дотримання академічної доброчесності.
--	--

<p>дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>Згідно зі шкалою можна використовувати ШІ (штучний інтелект) під час проходження курсу мірою: https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2024/11/zagalni-rekomendacii-vikoristannja-shtuchnogo-intelektu-v-navchanni-ta-vikladanni-u-zui.pdf</p> <p>a) Під час підготовки до семінарських і практичних занять: 3 b) Під час самостійної роботи: 3 c) Під час тематичних контрольних робіт: 2</p> <p>Classroom: ax saj2gc</p> <p>Методичне забезпечення доступно за посиланням: https://okt.kmf.uz.ua/ftt/oktat-ftt/Turyzm_Turizmus_BSc/Druha_inozemna_mova__Masodik_idegen_nyelv/</p>
<p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A magyar helyesírás szabályai (2022), Magyar Tudományos Akadémia. Akadémiai Kiadó. 2. Magyarok 1. Kötet átdolgozott kiadás Magyar Nyelvkönyv + Mf (A1+) (bővített kiadás 2023). A Modellalapú Nyelvoktatás Intézete https://mnyi.eu/oktatasi-anyagok/magyarok-tankonyvcsalad 3. Hlavacska Edit: Igék. Nyelvtani gyakorlókönyv, Debreceni Nyári Egyetem, 2014. 4. Hoffmann Zsuzsa: Igéző szótár. Igekötös igék angol megfelelőikkel. Debreceni Nyári Egyetem, 2002. 5. Walsch Mester Agnes - Kovács Renáta: Variációk négy témára. Magyar Ok, tematikus szókincsfejlesztő feladatgyűjtemény haladóknak, 2013. <p>Допоміжна література наведена у Додатку 5.</p>

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. / 1. tartalmi modul

Фонетика угорської мови

Тема 1. / 1. téma

Вступ. Загальні відомості про угорську мову та Угорщину. Алфавіт. Голосні звуки. Засвоєння необхідних виразів: привітання, прощання, подяка та ін. / A magyar ábécé sajátosságai. A hangok kiejtése. Köszönési formák elsajátítása

Тема 2. / 2. téma

Дієслово van в теперішньому, минулому і майбутньому часах. Складання діалогів. Фонетичні вправи. / A van ige ragozása. Hangtani feladatok.

Тема 3. / 3. téma

Займенники. Фонетичні вправи. Моя сім'я. / A névmások fajtái. A családom

Тема 4. / 4. téma

Принципи правопису угорської мови. Фонетичні вправи. / Helyesírási alapelvek

Тема 5. / 5. téma

Числівники. Школа. Навчання. / A számnevek. Az oktatás.

Тема 6. / 6. téma

Прикметники. Моя кімната. / A melléknevek. A melléknevek fokozása. A szobám.

Тема 7. / 7. téma

Дієслова. Як я проводжу свій вільний час. / Az ige. Az igeragozás. Szabadidei elfoglaltságom

Змістовий модуль 2. / 2. tartalmi modul

Особливості орфографії угорської мови

Тема 8. / 8. téma

Правила вживання власних назв. Фонетичні вправи. Моє місто/село. / A tulajdonnevek helyesírása. Az én falum / városom

Тема 9. / 9. téma

Дієслова доконаного і недоконаного виду. Майбутній час дієслів. Майбутня професія. / Az igemódok. A jövőbeli foglalkozásom

Тема 10. / 10. téma

Спілкування: лист, електронна пошта, телефонна розмова. / A hivatalos levelezés

Тема 11. / 11. téma

Власні і загальні назви іншомовного походження. Назви країн. / Az idegeneredetű tulajdonnevek. Országnevek

Тема 12./12. téma

Сполучники. Пряма мова. У Карпатах. / A kötőszók. Az idézés formái

Тема 13./13. téma

Уживання інфінітива. Експедиція містом. / A főnévi igenév. Kirándulás a városunkban

Тема 14./14. téma

Правопис дієслівних префіксів. Подорож Закарпаттям. / Az igeelvek. Kárpátalja nevezetességei

Тема 15./15. téma

Правопис приголосних j та ly. Пори року. / A j és ly helyesírása. Az évszakok

Оцінка за національною шкалою та шкалою ECTS визначається на основі набраних балів відповідно до таблиці:

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	5
82–89	B	4
75–81	C	4
64–74	D	3
60–63	E	3
35–59	FX	2 (з можливістю повторного складання)
0–34	F	2 (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Тематика контрольних робіт:
ЗМ №1**Варіант 1**

1. Алфавіт угорської мови: особливості голосних і приголосних.
2. Вживання дефіса, поділ слів на склади та правила переносу.
3. Фонетичні особливості угорської мови та їх вплив на вимову.

Варіант 2

1. Відмінювання дієслова *van* у теперішньому часі, заперечна форма та відсутність уживання у деяких випадках.
2. Опис вільного часу за допомогою різних дієслівних конструкцій.
3. Використання прикметників для опису предметів, зокрема кімнати.

Варіант 3

1. Класифікація займенників в угорській мові та їхні граматичні особливості.
2. Вживання особових, присвійних та вказівних займенників на прикладі розповіді про сім'ю.
3. Використання дієслів у теперішньому часі для розповіді про повсякденні звички.

Варіант 4

1. Основні принципи угорської орфографії: написання голосних і приголосних, правила подвосення.
2. Основні правила вживання вітань, прощань і виразів ввічливості.
3. Особливості написання запозичених слів і їх адаптація в угорській мові.

Варіант 5

1. Числівники в угорській мові: особливості утворення та вживання в реченнях.
2. Назви предметів, шкільного приладдя та типові вирази, пов'язані з навчанням.
3. Побудова речень із використанням числівників у різних граматичних конструкціях.

Варіант 6

1. Утворення та ступені порівняння прикметників в угорській мові.
2. Особливості вживання конструкцій із дієсловом *van* у різних контекстах.
2. Граматичні особливості узгодження прикметників із іменниками.

Варіант 7

1. Дієслова в угорській мові: особливості дієвідмінювання та використання в різних часах.
4. Побудова простих і складних речень із використанням дієслова *van*.
2. Синтаксичні особливості займенників у реченні та їх роль у вираженні приналежності

ЗМ №2

Варіант 1

1. Вживання власних назв в угорській мові: орфографічні та граматичні особливості.
2. Лексика, пов'язана з містом або селом: назви вулиць, площ, визначних місць.
3. Побудова описових текстів про рідне місто або село з використанням власних назв.

Варіант 2

1. Дієслова доконаного та недоконаного виду в угорській мові: відмінності у вживанні.
2. Вирази, пов'язані з майбутньою професією: як описати свої кар'єрні плани.
3. Граматичні конструкції, що використовуються у розмовах про майбутнє.

Варіант 3

1. Основи ділового листування в угорській мові: структура офіційного листа.
2. Форми звернення та ввічливі вирази в діловому спілкуванні.
3. Приклади написання ділових листів та електронних повідомлень.

Варіант 4

1. Відмінності між власними та загальними назвами іншомовного походження в угорській мові.
2. Назви країн, їх граматичне використання та особливості відмінювання.

3. Орфографічні правила написання географічних назв та назв національностей.

Варіант 5

1. Вживання сполучників в угорській мові: види та граматичні особливості.
2. Пряма мова: побудова, розділові знаки, відмінності від непрямой мови.
3. Опис природи та туристичних місць Карпат угорською мовою.

Варіант 6

1. Використання інфінітива в угорській мові: правила утворення та функції у реченні.
2. Лексика, пов'язана з екскурсіями та подорожами, способи їх опису.
3. Побудова речень з інфінітивними конструкціями у розповідях про подорожі.

Варіант 7

1. Правопис дієслівних префіксів: особливості їхнього вживання у зміні значення дієслів.
2. Подорож Закарпаттям: ключові слова та вирази для опису маршруту.
3. Дієслівні конструкції в текстах, пов'язаних із туризмом і подорожами.

Варіант 8

1. Правопис угорських приголосних *j* та *ly*: історичні та орфографічні аспекти.
2. Лексика, пов'язана з порами року, кліматичними умовами та змінами природи.
3. Використання прикметників і часових конструкцій для опису пір року.

Перелік тем до заліку:

1. Країни Європи
2. Наша країна Україна
3. Будапешт – столиця Угорщини
4. Кращі туристичні маршрути Закарпаття
5. Природні пам'ятки Закарпаття
6. Історичні пам'ятки Ужгорода
7. Термальні води Берегова
8. Активний туризм в Карпатах
9. Етнографічний туризм в Закарпатті
10. Народні ремесла Закарпаття
11. Туристичні можливості для сімей з дітьми в Закарпатті
12. Природні резервати та національні парки Закарпаття
13. Закарпатська кухня як частина туристичного досвіду
14. Закарпаття в різні пори року: зимовий та літній туризм
15. Екскурсія містом/селом
16. Подорож Закарпаттям

Допоміжна література

1. Adamik Tamás – A. Jászó Anna – Aczél Petra (2004): Retorika. Osiris Kiadó, Budapest.
2. Crystal, D.: A nyelv enciklopédiája. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
3. Deme László-Grétsy László (szerk.): Iratszerkesztési és fogalmazási tanácsadó. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1987.
4. F. Dornbach Mária: Üzleti levelezés a gyakorlatban. Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., Budapest, 1998.
5. Fercsik Erzsébet-Raácz Judit: Kommunikáció szóban és írásban. Krónika Nova Kiadó, Budapest, 2001.
6. Földrajzi világtalasz. „Cartographia”. Budapest, 1998.
7. Grétsy László (szerk.): Hivatalos nyelvünk kézikönyve. Pénzügyminisztérium Államigazgatási Szervezési Intézet, Budapest, 1978.
8. Izsák Tibor: Természetföldrajzi fogalmak szótára. Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség, Beregszász, 2004.
9. Péczely György: Éghajlatlan. „Nemzeti Tankönyvkiadó”, Budapest, 1996.

Інформаційні ресурси / Internetes, elektronikus források

<https://www.multitrans.com/>

<http://www.slovník.com.ua>

<https://szotar.sztaki.hu/>

<https://helyesiras.mta.hu/>